

Datum 2018-06-05
Reg.nr 31-00080-18

Avdelning
Juridiska avdelningen
Handläggare
Carl Braunerhielm
08-563 085 38
carl.braunerhielm@uka.se

Hanteringen av ett anställningsärende vid Stockholms konstnärliga högskola

Bakgrund

Överklagandenämnden för högskolan (ÖNH) har till Universitetskanslersämbetet överlämnat en kopia av ett av nämndens beslut från den 26 januari 2018, reg.nr. 211-971-17. Beslutet gäller bl.a. ett ställningstagande av Stockholms konstnärliga högskola den 13 juni 2017 angående anställningen av en professor med uppdrag som vicerektor och chef för forskningscentrum. Av beslutet framgår bl.a. följande.

I beslut den 21 april 2017 undanröjde ÖNH Stockholms konstnärliga högskolas beslut den 21 december 2016 att anställa en professor med uppdrag som vicerektor och chef för forskningscentrum. Som skäl för ÖNH:s beslut angavs att ansökningarna i ärendet inte hade sakkunniggranskats i enlighet med högskoleförordningens (1993:100) och högskolans egna regler.

Stockholms konstnärliga högskolas styrelse beslutade därefter, den 13 juni 2017, att uttala sin tillit till att rätt person ursprungligen hade anställts. Klaganden i det tidigare ärendet i ÖNH överklagade högskolans styrelses beslut och yrkade bl.a. att nämnden skulle undanröja detsamma. Stockholms konstnärliga högskola anförde i yttrande till ÖNH bl.a. att vad gäller det ärende som avses i beslutet den 21 april 2017 får undanröjandet av anställningsbeslutet begränsade konsekvenser med hänsyn till gällande arbetsrättslig lagstiftning och Arbetsdomstolens avgörande nr 74/16 (mål nr A24/16). Vidare gjorde högskolan bl.a. gällande att något nytt beslut inte hade fattats med anledning av protokollsutdraget från högskolestyrelsen den 13 juni 2017.

ÖNH fann att styrelsens uttalande var ett beslut av högskolans högsta beslutande organ som hade ett sådant innehåll och en sådan effekt vad gäller anställningen som professor, att det utgjorde ett överklagbart beslut om anställning. ÖNH tog därför upp styrelsens beslut till prövning och bedömde att det inte hade fattats i laga ordning eftersom beslut om anställning av professor ska, enligt 4 kap. 13 § högskoleförordningen, fattas av rektor. ÖNH undanröjde följaktligen högskolans styrelses beslut. I sitt beslut uttalade ÖNH särskilt att det är nämndens mening att en anställning som professor förutsätter ett offentligrättsligt beslut. Vidare anförde ÖNH att Stockholms konstnärliga högskola inte hade vidtagit några åtgärder med anledning av nämndens beslut den 21 april 2017, utan hade genom sin styrelse ånyo beslutat om anställningen av professorn; ett beslut som ÖNH nu undanröjde.

Med tanke på att högskolan med hänvisning till Arbetsdomstolens dom ansett att Överklagandenämndens beslut inte föranledde några åtgärder från högskolans sida, fann

Datum
2018-06-05Reg.nr
31-00080-18

nämnden anledning att uppmärksamma regeringen på frågan och överlämnade därför en kopia av beslutet till regeringen. Överklagandenämnden lämnade också, mot bakgrund av vad som framkommit i ärendet, en kopia av beslutet till Universitetskanslersämbetet i dess egenskap av tillsynsmyndighet.

Universitetskanslersämbetets bedömning

Universitetskanslersämbetets uppgift i sin egenskap av tillsynsmyndighet för universitet och högskolor är att kontrollera att lärosätena följer de regler som gäller för verksamheten. Ämbetet kan dock inte överpröva eller ändra lärosätenas beslut och uttalar sig inte heller i frågor som kan prövas av en annan myndighet eller av domstol.

Stockholms konstnärliga högskola har i ÖNH:s ovan refererade beslut (den 26 januari 2018, reg.nr. 211-971-17) anfört att undanröjandet av anställningsbeslutet den 21 april 2017 får begränsade konsekvenser med hänsyn till gällande arbetsrättslig lagstiftning och Arbetsdomstolens dom AD 74/16.

I den aktuella domen konstaterade Arbetsdomstolen bl.a. följande.

Att Statens överklagandenämnd efter överklagande beslutar att undanröja en statlig myndighets anställningsbeslut innebär inte att ett redan ingånget anställningsavtal upphör eller att anställningsmyndigheten får avsluta den påbörjade anställningen utan att följa anställningsskyddslagen. Statens överklagandenämnds beslut utgör inte heller saklig grund för uppsägning av arbetstagaren.

Domen gällde en anställning som servicehandläggare vid Försäkringskassan. Myndighetens beslut att anställa en viss person överklagades till Statens överklagandenämnd, som undanröjde beslutet och beslutade att klaganden skulle erbjudas anställningen. Mot bakgrund av nämndens beslut avslutade Försäkringskassan anställningen för den av myndigheten först anställda personen. AD uttalade att frågan i målet var om lagen (1982:80) om anställningsskydd (LAS) var tillämplig och, om så var fallet, huruvida det funnits grund enligt LAS för Försäkringskassan att avsluta anställningen. Domstolen kom fram till att LAS var tillämplig på anställningen och att åtgärden att avsluta densamma stod i strid med 7 § LAS.

Innebörden av AD:s dom när det gäller anställningsärenden inom staten har blivit föremål för diskussion. Arbetsgivarverket har kommenterat domen (Arbetsgivarverket informerar nummer 14 2016) och uttalat bl.a. följande.

En anställning i staten är både civilrättsligt och förvaltningsrättsligt grundad. AD:s dom är ett exempel på att dessa två system inte är fullt ut synkroniserade. Ytterst har de två systemen olika syften och ibland uppstår det konflikter mellan systemen, vilket skett i det nu aktuella målet.

Med anledning av Arbetsdomstolens dom anser Universitetskanslersämbetet att förutsättningar saknas för ämbetet att uttala sig om Stockholms konstnärliga högskolas hantering

Datum
2018-06-05Reg.nr
31-00080-18

av den aktuella anställningen. Ämbetet avstår därför från vidare uttalanden om anställningen av den ifrågavarande professorn.

När det gäller den fortsatta handläggningen av själva anställningsärendet framgår av utredningen att ÖNH undanröjde det första anställningsbeslutet den 21 december 2016 eftersom ansökningarna i ärendet inte hade sakkunniggranskats i enlighet med högskoleförordningens och högskolans egna regler. I sitt beslut den 26 januari 2018, reg.nr. 211-971-17, konstaterade ÖNH att Stockholms konstnärliga högskola inte hade vidtagit några åtgärder med anledning av nämndens beslut den 21 april 2017. Stockholms konstnärliga högskola har, efter det att ÖNH överlämnade en kopia av sitt beslut med reg.nr. 211-971-17 till Universitetskanslersämbetet, meddelat att högskolan kommer att genomföra en sakkunnigprövning av alla tidigare sökande som fortfarande vill kvarstå som sökande till anställningen. Mot denna bakgrund finner Universitetskanslersämbetet inte skäl att vidta några ytterligare åtgärder i detta ärende.

Ärendet avslutas med dessa besked.

På Universitetskanslersämbetets vägnar

Christian Sjöstrand
Chefsjurist

Carl Braunerhielm
Föredragande verksjurist

Kopia till:

Överklagandenämnden för högskolan
Stockholms konstnärliga högskola
Per Zetterfalk